FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

VÅR REFERANSE	DERES REFERANSE		DATO
16/5430			23.05.2016

Basel I-gulvet og deltakerinteresser i forsikringsforetak for banker som benytter interne modeller

I forbindelse med endringen av konsolideringsreglene som trådte i kraft 31. januar 2016, ser Finanstilsynet behov for å endre reglene om konsolidering i forskriften som fastsetter gulvberegningen for banker som benytter interne modeller (Basel I-forskriften). Etter endringen skal ikke forsikringsforetak lenger konsolideres inn ved beregningen av kapitaldekningen, men investeringene omfattes av nye fradragsregler. Det er derved blitt uklart hvordan gulvet i henhold til kapitalkravsforskriften skal beregnes ved deltakerinteresser i forsikringsforetak.

I vedlagte utkast til høringsnotat redegjør Finanstilsynet for de foreslåtte endrede reglene og alternative måter å foreta gulvberegningen på. Forslag til endringsforskrift følger som punkt 4 i notatet.

Finanstilsynet tilrår at Basel I-forskriften endres slik at det fremgår at forsikringsforetak og holdingforetak til forsikringsforetak ikke lenger skal inngå i konsolideringen. Det foreslås videre tatt inn en ny bestemmelse om at investering i forsikringsforetak behandles likt i gulvberegningen som i ordinær beregning etter nytt regelverk. Samtidig foreslås det en ajourføring av § 1 i Basel I-forskriften og § 1-1 i forskriften om kapitaldekning for markedsrisiko slik at det fremgår at forskriftene gjelder som grunnlag for å beregne minstekravet som er fastsatt i kapitalkravsforskriften § 2-1 tredje ledd og CRR/CRD IV-forskriften § 4.

For Finanstilsynet

Emil Steffensen
direktør for bank- og forsikringstilsyn

Bjørn Andersen
seksjonssjef

Vedlegg: Utkast til høringsnotat og endringsforskrift

FINANSTILSYNET
Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
Telefaks 22 63 02 26

post@finanstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler
Ingrid Hyggen
Dir. tlf. 22 93 99 07

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY OF NORWAY

Basel I-gulvet og deltakerinteresser i forsikringsforetak for banker som benytter interne modeller

Høringsnotat og forslag til endringsforskrift

DATO: 23.05.2016

1. Bakgrunn

Fram til 31. januar 2016 skulle forsikringsforetak konsolideres inn ved beregning av kapitaldekningen slik at eiendeler og ikke-balanseførte poster etter kapitalreglene som gjaldt for forsikring[1] inngikk i det samlede beregningsgrunnlaget. Fra 3. kvartal 2014 skjedde innkonsolideringen av forsikringsforetakene i den tverrsektorielle rapporteringen.

Ved innføringen av nye regler for behandling av investeringer i forsikringsforetak fra 31. januar 2016, er det blitt uklart hvordan gulvberegningen etter Basel I-forskriften[2] skal praktiseres. Aksjeinvesteringer i forsikringsforetak kommer etter nytt regelverk til fradrag i ren kjernekapital, dog slik at det er en frikvote på 10 prosent av ren kjernekapital. Aksjeinvesteringer som ikke kommer til fradrag, skal risikovektes 250 prosent. Innskudd av fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital i forsikringsforetak der et finansforetak har en vesentlig investering, kommer til fradrag i henholdsvis annen godkjent kjernekapital og tilleggskapitalen.

En bokstavelig tolkning av Basel I-forskriften tilsier at forsikringsforetak skal konsolideres inn etter Basel I-regelverket ved beregning av gulvkravet. Det synes imidlertid ikke tilstrekkelig konsekvent å kreve dette når forsikringsforetak ikke lenger er underlagt kapitalkrav etter bankregelverket og ikke lenger konsolideres inn i den ordinære beregningen etter nytt regelverk.

2. Nærmere om alternative måter å beregne gulvtillegget på

Etter Finanstilsynets vurdering bør ikke endret prinsipp for konsolidering av forsikringsforetak få vesentlig effekt på gulvtillegget. Formålet med gulvberegningen er å unngå for lavt beregningsgrunnlag som følge av bruk av modeller, og dette tilsier at forsikringsdelen ikke bør ha avgjørende betydning. For finansforetak med ledig frikvote for aksjeinvesteringer i forsikringsforetak vil aksjeinvesteringen inngå med 250 % risikovekt i beregningsgrunnlaget, noe som kan gi betydelige reduksjoner i gulvtillegget.

Finanstilsynet ser følgende alternative måter å foreta gulvberegningen på etter de nye reglene for behandling av investeringer i forsikringsforetak:

A. *Investering i forsikringsforetak behandles likt i gulvberegningen som i ordinær beregning etter nytt regelverk (dvs. at aksjeinvesteringer som ikke trekkes fra, risikovektes 250 prosent og at innskudd av fondsobligasjonskapital og ansvarlige lån der foretaket har en vesentlig investering, ikke inngår i beregningsgrunnlaget).*
B. *Investering i forsikringsforetak holdes utenfor når gulvtillegget beregnes (dvs. at det bare er beregningsgrunnlagene for bankdelen som sammenliknes).*

[1] Fra 2007: Forskrift 22. desember 2006 om minstekrav til kapitaldekning i forsikringsselskaper, pensjonskasser, innskuddspensjonsforetak og holdingselskap i forsikringskonsern. Forskriften var basert på Basel I med enkelte Basel II-tilpasninger.
[2] Forskrift 22. oktober 1990 om kapitaldekning i finansinstitusjoner.

3. Vurdering

Det følger av Basel I-forskriften § 7 at foretakene skal foreta konsolidering av alle finansinstitusjoner. Konsolideringsplikten er således videre enn etter regelverket som gjelder fra 31. januar 2016.

Bestemmelsen lyder som følger:

§ 7. Konsolidering
Dersom en institusjon som er regulert av denne forskrift har eierandeler i andre finansinstitusjoner som representerer 20 pst. eller mer av aksjekapitalen eller stemmene, skal kapitaldekningsreglene etter denne forskrift også anvendes på konsolidert basis, jf. lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2a-9 med tilhørende forskrift. Finanstilsynet kan gi pålegg om slik konsolidering også for eierandeler i selskaper som ikke er finansinstitusjoner og for eierandeler ned til 10 pst.

Etter Basel I-forskriften er høyeste risikovekt 100 prosent. Etter gjeldende kapitalkravsforskrift skal som nevnt aksjeinvesteringer i forsikringsforetak som ikke trekkes fra etter beregningsforskriften, risikovektes 250 prosent.

Finanstilsynet viser til at formålet med gulvberegningen tilsier at forsikringsinvesteringer holdes utenfor, jf. alternativ B over. Gulvbestemmelsen skal hindre at risikovektene etter IRB blir for lave, og ulikheter i fradragsbestemmelsene for investeringer i forsikring mellom nye og gamle regler bør ikke påvirke denne beregningen. Alternativ A (med å inkludere innskudd av ansvarlig kapital i forsikringsforetak likt i begge beregningene) vil likevel være nærmest den løsningen som gjaldt fram til 1. januar 2016. Beregningsgrunnlaget som inngår for investeringene i forsikringsforetakene, vil etter alternativ A multipliseres med 80 prosent ved beregning av gulvtillegget slik det også ble gjort tidligere. Alternativ A innebærer videre en endring av en forskrift som gjennomfører et minimumsdirektiv og hvor landene kan ha alternative bestemmelser som samlet er strengere. Finanstilsynet anser derfor at alternativ A er fortolkningen som bør legges til grunn.

4. Forslag til endringsforskrift

Finanstilsynet foreslår at det i Basel I-forskriften (bestemmelsen om konsolidering) presiseres at forsikringsforetak og holdingforetak til forsikringsforetak ikke skal inngå i konsolideringen ved beregningen av gulvkravet. Det foreslås videre tatt inn en egen bestemmelse i nytt andre ledd om behandling av beholdninger av ansvarlig kapital i forsikringsforetak og holdingforetak til forsikringsforetak, slik at det fremgår at risikovekten på 250 prosent etter gjeldende regelverk også skal anvendes i gulvberegningen. Det foreslås samtidig en ajourføring av § 1 i Basel I-forskriften og § 1-1 i forskriften om kapitaldekning for markedsrisiko slik at det fremgår at forskriftene gjelder som grunnlag for å beregne minstekravet som er fastsatt i kapitalkravsforskriften § 2-1 tredje ledd og CRR/CRD IV-forskriften § 4 for institusjoner som benytter IRB- eller AMA-metode.

Forskrift om endring i forskrift om kapitaldekning i finansinstitusjoner og forskrift om minstekrav til kapitaldekning for markedsrisiko
Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet XXX med hjemmel i lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak § 14-2 sjette ledd.

I

I forskrift 22. oktober 1990 om kapitaldekning nr. 875 i finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1 Virkeområde
Denne forskriften gjelder som grunnlag for å beregne minstekravet som er fastsatt i kapitalkravsforskriften § 2-1 tredje ledd og CRR/CRD IV-forskriften § 4 for institusjoner som benytter IRB- eller AMA-metode.

§ 7 første ledd skal lyde:

§ 7 Konsolidering *mv.*
Dersom en institusjon som er regulert av denne forskrift har eierandeler i andre finansinstitusjoner *utenom forsikringsforetak og holdingforetak til forsikringsforetak*, som representerer 20 pst. eller mer av aksjekapitalen eller stemmene, skal kapitaldekningsreglene etter denne forskrift også anvendes på konsolidert basis, jf. lov 10. ~~juni 1988 nr. 40~~ *april 2015* om ~~finansieringsvirksomhet~~ *finansforetak* og finans*konsern* ~~institusjoner~~ § ~~2a-9~~ *18-2* med tilhørende forskrift. Finanstilsynet kan gi pålegg om slik konsolidering også for eierandeler i selskaper som ikke er finansinstitusjoner og for eierandeler ned til 10 pst.

§ 7 nytt ande ledd skal lyde:
Innskudd av ansvarlig kapital i forsikringsforetak og holdingforetak til forsikringsforetak der institusjonen har eierandeler som representerer 20 pst eller mer av aksjekapitalen eller stemmene, skal inngå med samme beregningsgrunnlag som beregningsgrunnlaget som følger av forskrift 1. juni 1990 om beregning av ansvarlig kapital §§ 17 og 18, jf. kapitalkravsforskriften § 2-1 (2).

II

I forskrift 22. juni 2000 nr. 632 om minstekrav til kapitaldekning for markedsrisiko mv. for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak gjøres følgende endringer:

§ 1-1 første ledd skal lyde:

Denne forskriften gjelder for verdipapirforetak med tillatelse etter lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) § 9-1 og kredittinstitusjoner, *som benytter IRB- eller AMA-metode. Forskriften gjelder som grunnlag for å beregne minstekravet som er fastsatt i kapitalkravsforskriften § 2-1 tredje ledd og CRR/CRD IV-forskriften § 4.* ~~som benytter adgangen etter forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingsselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond mv. (kapitalkravsforskriften) § 49-2 første ledd til å beregne kapitalkravet etter forskriften her frem til og med 31. desember 2007.~~

§ 1-1 tredje ledd oppheves.

III

Forskriften trer i kraft XXX.

FINANSTILSYNET
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo
POST@FINANSTILSYNET.NO
WWW.FINANSTILSYNET.NO